

Szelektív stigmák

Lovas István nyílt levelei *George H. Walkernek, Borókai Gábornak, Eörsi Istvánnak*

George H. Walker,

az Amerikai Egyesült Államok nagykövete
Budapest

Tisztelt Nagykövet Úr!

E lap márciusának ünnepi számában önnek írt nyílt levelemben emlékeztettem arra, hogy a magyar gazdaság jelenére és jövőbeni kilátásaira vonatkozó rózsás megnyilatkozásai nemcsak beavatkozást jelentenek a magyar belügyekbe és az európai parlamenti választási kampányba, de azok teljesen megalapozatlanok, sőt ellentétesek nemcsak az akkor rendelkezésre álló nemzetközi összehasonlításokkal, de az azóta megjelentekkel is. Ezek mindegyike Magyarországra igen súlyos pozícióvesztést jelzik, akár az ország gazdasági versenyképességéről, akár gazdasági szabadságáról is legyen szó.

Ezekről a kérdésekről is kívántam önnel beszélni egy interjúban, amelyet sajtóattaséja azzal hárított el, hogy ön még nem ismeri kellőképpen a magyarországi helyzetet. Ha viszont ez így van, akkor miért nyilatkozik róla? Azt is érdemes megjegyezni, hogy az ön elődjének, Nancy Goodman Brinkernek szinte hetek is elegendőek voltak a magyar politikai elit állítólagos antiszemitizmusának nyilvános elítélésére.

De most még ennél is súlyosabb ügyben írok önnek.

Mint azóta nyilván értesült róla, a Budapest TV-ben a múlt péntek este 8-kor sugárzott Sajtóklub című adásában Demeter Ervin úr, az Orbán-kormány titkosszolgálatokat felügyelő volt minisztere a mai magyar kormányt érintő „brókerbotránnyról” beszélve azzal az új információval lepett meg bennünket, hogy az ügyben, mint a brókergete-et vizsgáló parlamenti bizottság feje, felvette a kapcsolatot az ön követsége egyik diplomatájával, aki a CIA összekötője. Mint ön tudja a legjobban, az Egyesült Államok a 2001. szeptember 11-i terrortámadások óta rendkívül nagy súlyt fektet arra, hogy a nemzetközi pénzmozgások átláthatóak legyenek. Az önök céljait is segítő Demeter Ervin úr tehát joggal döbbenhetett meg azon, hogy az ön beosztottja gyakorlatilag „elhajtotta” őt azzal, hogy ő, a CIA embere, nem pártokkal áll kapcsolatban, hanem a kormánnyal, és hogy Demeter forduljon az FBI-hoz, ha akar.

Itt álljunk meg egy pillanatra, hogy mély levegőt vegyünk. Gondolom, egyetért velem abban, hogy Demeter Ervin jogos aggodalommal fordult öönhöz, ugyanis a brókerbotránnyal kapcsolatos fejlemények tisztázása egyaránt magyar és amerikai nemzeti érdek. Amerikai érdek is, hiszen a Medgyes-

sy-kormány a jelek szerint azért változtatta meg az Orbán-kormány által a nemzetközi pénzmozgások átláthatóságát segítő törvényt, hogy így könnyebben fedje el közpénzek magánkézbe kerülésének nyomain. Melynek során a mostani kormányfő, Medgyessy Péter által felügyelt bankból két szíriai állampolgár hatalmas mennyiségű készpénzt is felvett. Amiről önök – és az ön szóban forgó diplomatája – pontosan tudtak, hiszen a bizottság nyilvános jelentése az ön asztalán is ott fekszik. (Ha nem fekszik, kérje meg sajtósát, hogy tegye oda.) A CIA-összekötő tehát gyakorlatilag a következőt fejezte ki szolgálatszégő magatartásával: „Tisztelt Demeter úr, nekünk ez a kormány annyira kedves, hogy az iránta való elkötelezettségünk még az amerikai érdekeknél is fontosabb. Lehet, hogy ennek a pénznek egy része a Közel-Keletre vándorolt, ki tudja milyen kezekbe, de az bennünket kivételesen nem érdekel. Amikor pedig azt mondom, hogy pártokkal nem állunk szóba, csak a kormánnyal, akkor a Medgyessy-kormány iránti szeretetem miatt még magamból is hajlandó vagyok hülyét csinálni, hiszen pontosan tudom, hogy egyrészt ön nem pártemberként, hanem a parlamenti vizsgálóbizottságként fordult hozzám, másrészt pedig mindkettőnk hülyének állítottam be, ugyanis egyikünk sem képzeletben azt, hogy a kormány egy olyan ügyben ad nekem információt, amely nem csak bukását, de tagjainak hosszú időre való bebörtönzését is magával vonhatja.”

Excellenciás uram, talán megérti, hogy mint Magyarország és az Egyesült Államok felelősségteljes polgára, sőt olyan valaki, aki a két ország és azok érdekei között baráti hídként szolgálhat, nem nézhetem ölbe tett kézzel azt, amit az ön követsége tett. Ezért minden tőlem telhetőt megteszek annak érdekében, hogy megfelelő helyeken, kellő információk alapján mérlegelni tudják az ön és nagykövetsége magatartását az ügyben.

***

Eörsi István, SZDSZ

Ön a német Tagesspiegel című napilapban ezt volt képes leírni hazánk uniós csatlakozása kapcsán:

„Ebben az övezetben van egy olyan egészségtelen rivalizálás, amelyben Magyarország kulcsszerepet játszik. Az I. világháború után területének két harmadát felosztották szomszédjai között (...) Azóta ezen országok okkal bizalmatlanok Magyarországgal

szemben, ahol a nacionalisták mindig arra ácsingóznak, hogy legalább azon területeket kapják vissza, amelyekre a magyar történelem nyomta rá bélyegét. E bizalmatlanság gyakorta a magyar kisebbség elnyomásához, és reakcióként, Magyarországon még sovínisztább áramlatokhoz vezetett”.

Ilyen aljas mondatokat csak ön és az ön-höz hasonló körhöz tartozók tudnak megfogalmazni. Felhívom a figyelmét, hogy „kört” írtam, és nem Konrád György társa által megfogalmazott „génoktél”. Ezzel a szóval az aljasságnak nagyjából olyan színvonalára volt szíves süllyedni, mint az, aki azt írja, hogy a náci Auschwitz óta viseltetnek indokolt bizalmatlansággal a zsidókkal szemben.

***

Borókai Gábor

elnök
HírTV
2. rész

Kedves Gábor!

A múlt héten ott hagytam abba, hogy tavaly október 24-én interjút adtal a Heti Válasznak. A rólad készült fénykép alá a szerkesztők ezt a mondatot írták: „A Sajtóklub befogadása a Hír Televíziót a pusztába léteben is veszélyeztetné”. Az interjúban arra a kérdésre, hogy „A nemzeti radikális újságírók által sikeresé tett Sajtóklub című tévéműsört épp most sugározta utoljára a Budapest Tv. Nem gondoltak arra, hogy átvehetnék ezt a produkciót?”, ezt feleltem: „Eleve nem vesztünk át semmilyen kész műsört. Magunk építettük fel ezt a tévét, magunk szeretnénk kialakítani a műsorstruktúráját. A másik gondom az, hogy a Sajtóklubról olyan vélemény alakult ki a hirdetési piacon, ami lehetetlenné teszi a program kereskedelmi értékesítését. Azt kell mondanom, hogy a Sajtóklub befogadása a Hír Televíziót a pusztába léteben is veszélyeztetné. Márpedig a tulajdonosaink nem azért áldozták fel a pénzüket, és sok tekintetben a nyugalmukat is, hogy egyetlen rossz döntéssel tönkretegyem a vállalkozásukat.” Viszontkérdés: „Attól tart, hogy a hirdetések felbontanák a reklámszerződéseket?” Válasz: „Igen, ez könnyen kiszámítható. S nekünk alkalmazkodnunk kell a piac kívánalmához.”

Akkor most foglaljuk össze, eddig hányféle okát hallhattuk és olvashattuk annak, hogy a Sajtóklub proskribált műsor:

1. A külföldi tulajdonban lévő kábeltársaságok csak Sajtóklub nélküli Hírtévével kötnék szerződést.

2. A HírTV nem véleményeket, hanem híreket sugároz („Mi egy olyan televíziót szeretnénk csinálni, amely elsősorban a hírekre koncentrál, a hírháttérre mutatja be, és nem véleményeket ad közzé”)

3. A Sajtóklub befogadása a Hír Televíziót léteben veszélyeztetné.

4. A Sajtóklub megjelenése nyomán a hirdetések felbontanak a reklámszerződéseket.

5. A HírTV csak fiatal és ismeretlen erőket dolgozik, mert „Nem tapad hozzájuk előítélet, s így nem kell küzdeniük a rájuk ragasztott bélyegekkel. Azt szeretnénk, ha nézőink a műsorainkról beszélhének, s nem arról, hogy azok szereplői korábban mit tettek vagy mit nem tettek.”

Itt álljunk meg egy pillanatra. Minden televízió vezetési/tulajdonosi körébe tartozik annak eldöntése, hogy ott milyen műsor legyen jelen. A HírTV természetesen ez alól nem kivétel. Ahhoz viszont egy újságírónak joga van, hogy az arra nyilvánosan adott indokokban nyilvánosan kételkedjen. Valamint egy műsor vezetőjének a kötelessége, hogy e műsor szereplőit megvédje.

Így tehát folytatom a levelet.

Az első pontban foglalt indokok igazságtartalmának vizsgálatára nincs mód. Fogadjuk el azt a szomorú ténynek, és azt, hogy nálunk külföldi műsorszórók a tartalomba is beleszóhatnak. De mivel e zsarolás nyom/írás nélküli, a Sajtóklub mostani esetleges szerepeltetésére az alku semmilyen hatással nem lehet. Ugyanis életidegen lenne az az érv, hogy a Sajtóklub szerepeltetése miatt a kábeltársaságok lekapcsolnák kínálataukból a nekik jövedelmező HírTV-t.

A 2. pontban olvasható érvelést maga a HírTV „lőtte ki” azzal, hogy a Friderikusz-teretjében elhangzottak óta már szerepelt véleményműsorokat. Vagyis a 2. pontban foglalt érvelés sem túlzottan meggyőző.

A 3. pontban olvasható végzetes veszélyeztetés hitbéli kérdés, amelyet senki sem teszlet. A Sajtóklub eddig két televíziós csatornán szerepelt. Márpedig az események e hittételnek pontosan az ellenkezőjét mutatják: nem az azt sugárzó televíziók léte került végveszélybe, hanem pont fordítva, a Sajtóklubé. Vagyis a védtelen tárgy nem a tévé, hanem a Sajtóklub volt és – talán ma is az, ha a kormány úgy dönt.

A 4. pontban olvasható érv az előző pontban olvashatóhoz hasonlóan szintén hitből táplálkozik. Az első Sajtóklub nemhogy elriasztotta az ATV hirdetőit, hanem vonzotta. Csupán azt a trükköt játszották el, hogy a reklámokat áttolták a Sajtóklubot megelőző műsor végére, vagyis arra számítottak, hogy a Sajtóklubot nézők néhány perccel az adás megkezdése előtt ráhangolnak az ATV-re és akkor a reklámokat meglátják, míg ugyanakkor ők haverjaik felé „mossák kezeiket”, merthogy a reklámoknak semmi közük az utána következő Sajtóklubhoz. A hirdetések egyébként a Budapest TV-től sem pártoltak el e műsor megjelenését követően.

Ezért nem bizonyított és bizonyítható a 4. pontban olvasható állítás. Sőt: a HírTV-n jelen lévő hirdetőknél vélhetően nagyobb a toleranciájuk egy jobboldali műsor iránt, mint a balliberális tévéknél hirdetőknél.

Most pedig a legfontosabb, az ötödik

pont. A Demokrata, mint idéztem a múlt héten, joggal kérdezett vissza az itt is idézett válaszdóra így: „Ezt figyelembe véve különösen bátor lépés volt a fiatal és ismeretlen Bayer Zsolt foglalkoztatása”. De nemcsak Zsolték véleményműsorát említhetjük, hanem a televíziózásba új hangot hozó, remekbeszabott Kerényi-műsört is, amelynek vezetője szintén nem a húszas éveiben jár, és szerencsénkre, az ismeretlenség homályától is jó néhány évtizede vett végső búcsút.

Vagyis, vonhatjuk le a következtetést, a „fiatal ismeretlenek” indokolás sem látszik túlzottan szilárd talajon álló érvnek a Sajtóklub műsorra tűzése ellen.

Mielőtt azon izgalmas kérdésre rátérnénk, hogy vajon mi lehet a tényleges ok, vizsgáljuk meg azt a „stigmatizálási” ügyet, amely egyeseknél a biztositékát leolvasztotta.

Mint idéztem múlt héten, ezt válaszoltam a vizontkérdésre: „Bayer Zsolt Hankiss Ágnessel párban szerkeszti és vezeti a sokak kedvencévé előlépett, Péntek 8 című programunkat. Zsoltot ritka jó tollú újságíróknak tartom, aki a HírTV-ben megfontoltan és félremagyarázhatatlanul fogalmaz. Aki nézi a Péntek 8-at, az tudja, hogy igaztalan a stigmatizálás”. Arra a kérdésre pedig, hogy „Az előbb beszélt arról, hogy a HírTV konzervatív szellemiségű televízió. Éppen ezért sokak számára furcsa, hogy az egyik legfoglalkoztatóbb riporter a közismerten más világnézettel valló Kóczian Péter”, ezt feleltem: „Vigyáznék az olyan elhamarkodott kijelentéssel, mint hogy valaki »közismerten más világnézettel vall«. Először is, Kóczian a HírTV előtt igen szűk körben volt »közismert«. Azt tudhatták róla, hogy publikált a Magyar Narancsban, az ÉS-ben és a Népszabadságban. Tehát, stigmatizálható. Nekünk szabad?”

Ha jól értem, a válaszok lényege: mind Zsolt barátunk balliberális stigmatizálása, mind Kóczian Péter jobboldali „stigmatizálása” helytelen, de helyt adsz a Sajtóklub jelenlegi tagjainak stigmatizálására.

Magyarán: kettészakítjuk a jobboldalt olyanokra, akiket hiába stigmatizál a balliberális oldal, és olyanokra, akiket sikerrel stigmatizálhat. A jobboldal esetében pedig elitelendő „stigmatizálásnak” tekintjük annak a pusztán ténynek az emlegetését, hogy Kóczian Péter honnan került a HírTV-hez, és hogy a nézők jelentős részének a szemében csak megnyilatkozási felületet váltott, de nem irányultságot.

De – ha már a stigmákról van szó – mi lenne, ha ez a lap mátol kezdve azt mondaná: ha már Orbán Viktort Kende Pétertől kezdve az összes balliberális médiakutyáig mindenki „stigmatizálta”, akkor ne is foglalkozzunk az olyan politikai vezetőkkel, akikhez „előítélet tapad”, s így küzdeniük kell a rájuk ragasztott bélyegekkel”. Vagyis: emeljük fel a kezünket és ismerjük el: a balliberális oldal írja elő nekünk a jobboldali szereplők stigmatizálását is? ■

(folytatjuk)

Beszéd

Ungváry Zsolt

A kormányfő beszéde honfitársaihoz a történelmi jelentőségű európai uniós csatlakozás alkalmából:

– Hát igen. Erre vágytunk mindig. Önök is, én is. Hogy egyszer jó lesz. Most jó lesz. Jön az EU, végre európai modern Magyarország leszünk. Eddig nem voltunk. Igaz, én voltam már miniszterelnök-helyettes, sőt D-209-es is akkor, amikor még nem modern európai Magyarország voltunk, bár akkor is ezt mondtuk. Csak nem európainak hívtuk, hanem szocialistának, nem modernnek, hanem haladónak és nem köztársaságnak, hanem népköztársaságnak. De mi akkor is európaiak. A Fidesz nem! Amióta a Fidesz van, azóta ők fasiszta. Ők nemet mondanak Európára. Aki rájuk szavaz, az a sötét múlt-rak szavaz. Aki ránk szavaz, az a jövőre. A Fidesz betiltáná, ami jó. Betiltáná az abortuszt. Pedig az abortusz jó. Hej, bár az én édesanyám is így gondolta volna! De akkoriban még nem volt Fidesz. De miért is beszélek ennyit a Fideszről? Valójában Európáról akarok szólni. Azért lesz a tűzijáték, örömmel, utcabál. Ez szereti a magyar. Vigadni, berügni. Ha ránt szavaznak, berúghatnak. Ha Kövér Lászlóra szavaznak, ő felkötöi önöket. Már a 2002-es kampányban megmondta, hogy felakasztja azokat, akik nem rá. És mennyit fel is akasztott azóta! Mi bezzeg nem beszélünk a levegőbe. Megmondtuk: gáz van. Lett is. Az egyházakkal összeolvadna. A Fidesz. Mi nem helyeseljük. Mi mindenkit szeretünk. Egyházat is, Fideszt is. De csak külön-külön. Kócsáné is szereti az egyházat. Meg a pápát is. Juhász Ferenc is szereti. Integtetett is vidáman az Irakba tartó fiúknak: „Pápa, most veszek egy házat!” És vett. Mi nem beszélünk a levegőbe. Ha már említettem. Irak. Fenntartjuk a békét. A mi vállainkon nyugszik. Nélkülünk nem lenne béke Irakban. A béke, a haladás garanciája az ott szolgáló magyar alakulat. Mi nem rettenünk. Ha felrobbantják miatta a Parlamentet, akkor sem rettenünk. Ha felrobbantják a Mátyás-templomot, akkor sem. Csak bankot ne robbantsanak. Az a mi mífajunk. Most szépen lefekszünk, s amikor reggel felébredünk, és kinézünk az ablakon, akkor itt EU lesz. Ott fog állni a kertben három Audi és két Mercedes, a szomszéd vizeséséből whisky csordogál, a kapun bejönnek a jó csajok. Délután kiugrunk Bécsbe a cukrászdánkba, s meglátogatjuk gyermekünket a Sorbonne-on. Mindezt nekünk köszönhetik. Hát ennyit akartam mondani. ■